

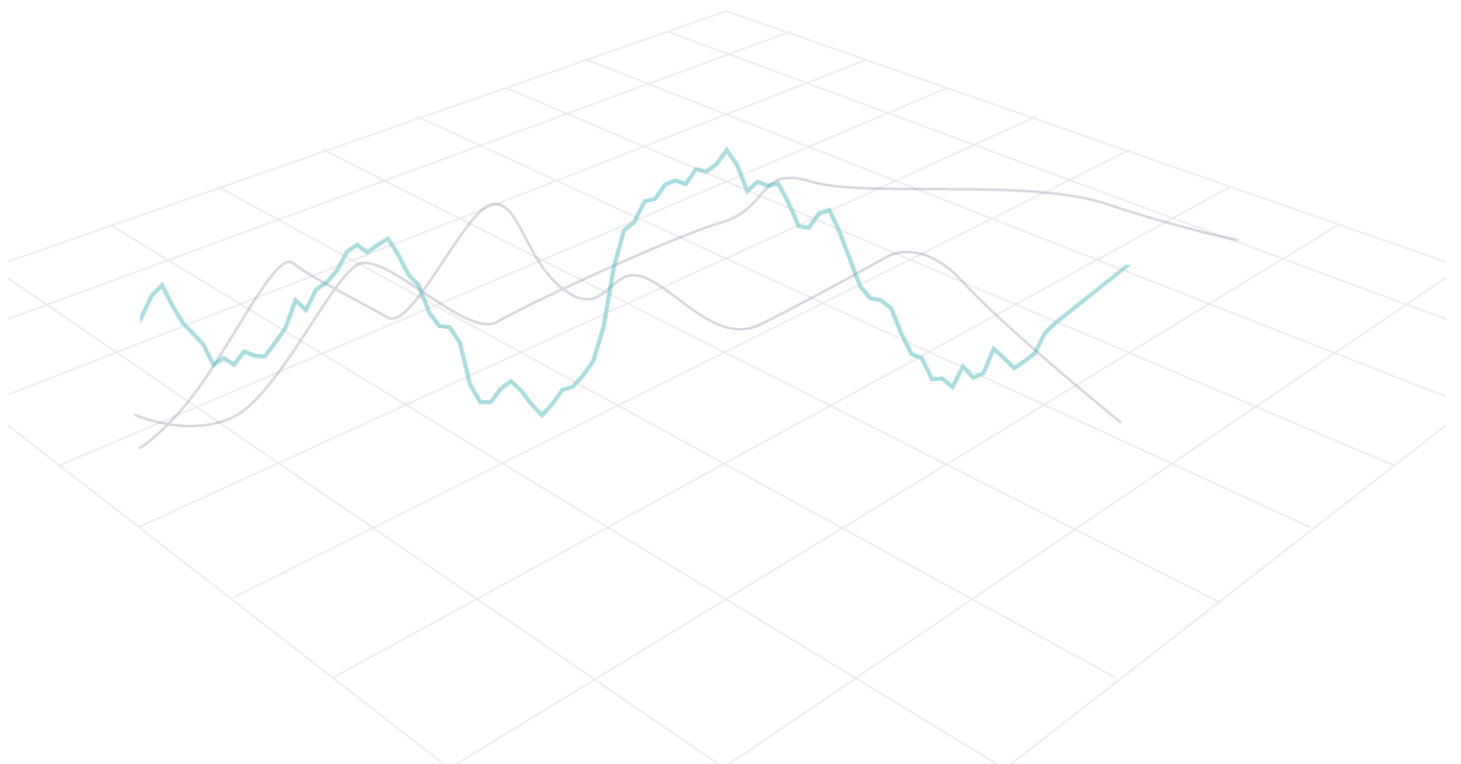

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELLENŐRZÉSI TERV

2021. első félév

www.asz.hu

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELLENŐRZÉSI TERV

2021. első félév

TV-0728-002/2020.

Jóváhagyom:

ÁSZ
ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
ELNÖK

Domokos László
elnök

Budapest, 2020. december

Bevezetés

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve. Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: ÁSZ tv.) garanciális rendelkezése, hogy tevékenységét az ÁSZ elnöke által jóváhagyott, féléves ellenőrzési terv alapján végzi. Az ÁSZ ellenőrzési tervét az Országgyűlés részére átadja és honlapján közzéteszi. Törvényben meghatározott feladatkörében az ÁSZ megállapításaival és javaslataival támogatja az Országgyűlést, annak bizottságait, továbbá az ellenőrzött szervezetek munkáját a jól irányított állam működése érdekében. Az Alaptörvény és az ÁSZ tv. rendelkezései garantálják az ÁSZ ellenőrzési tevékenységének átláthatóságát.

Az ÁSZ tv. rendelkezései szerint az ÁSZ általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel, valamint az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését. Az ÁSZ a számvevőszéki ellenőrzési eljárások szabályait és módszereit maga alakítja ki, az ellenőrzések gyakoriságát törvény, ennek hiányában az ÁSZ elnöke határozza meg.

Az ÁSZ féléves ellenőrzési terve ennek megfelelően három részből épül fel:

- I. Törvényekben meghatározott gyakorisággal, kötelezően végrehajtandó, illetve egyéb eseményekhez kötött ellenőrzési feladatok,
- II. Törvényi felhatalmazás alapján végzendő egyéb, kötelező ellenőrzési feladatok és
- III. Lényegesség szempontjából, kockázatelemzés alapján kiválasztott ellenőrzési témák.

A kockázatelemzés alapján kiválasztott témák meghatározását, majd a kapcsolódó ellenőrzési helyszínek kiválasztását megelőző munka során az ÁSZ ellenőrzési tapasztalatai alapján elemzi az egyes területek eredendő kockázatait. Az ÁSZ a részére megküldött tájékoztatók, információk, jelzések, egyéb dokumentumok alapján a tudomására jutott tényeket a folyamatban lévő ellenőrzéseiben, valamint az ellenőrzések tervezése során hasznosítja.

Az ÁSZ küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, és hozzájáruljon a „jól irányított állam” működéséhez. Ennek megfelelően az ÁSZ stratégiai célként tűzte ki, hogy az ellenőrzési tevékenység hasznosulása tetten érhető legyen a társadalmi bizalom megerősítésében, a közgondolkodás megváltoztatásában és az ellenőrzött szervezetek javulásában, a törvényhozás tevékenysége támogatásában, valamint a legfontosabb társadalmi-gazdasági kérdésekre adott válaszokban.

A hatékony és magas színvonalú feladatellátás alapfeltételeként az ÁSZ az ellenőrzési módszertanait a gyakorlati tapasztalatok, illetve a nemzetközi módszertani sztenderdek és ajánlások figyelembevételével fejleszti. A közpénzekkel és közvagyonnal való átlátható és elszámoltatható gazdálkodás érdekében az ÁSZ 2021 első félévében megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzési módszerek alkalmazásával végzi ellenőrzéseit. A megfelelőségi ellenőrzések hozzájárulnak ahhoz, hogy az ellenőrzött szervezetek, illetve tevékenységeik minden lényeges szempontból megfeleljenek a vonatkozó jogi szabályozásoknak, előírásoknak és követelményeknek, míg a teljesítmény-ellenőrzésekkel az ÁSZ hozzájárul az eredményesség és a hatékonyság elveinek érvényesüléséhez.

Az ellenőrzések végrehajtása során az ÁSZ dokumentum-alapú megközelítési módszereket alkalmaz, amelyeket a digitalizáció által nyújtott lehetőségek alapján folyamatosan továbbfejleszt. A dokumentum-alapú megközelítési módszer biztosítja, hogy az ellenőrzési

megállapítások bizonyítékokon, az ellenőrzött időszakban keletkezett, illetve rendelkezésre álló dokumentumokon alapuljanak, az adott időszak tényeit rekonstruálva. A dokumentumokon alapuló bizonyíték elvű ellenőrzés biztosítja továbbá az ellenőrzött szervezetek azonos szempont szerinti – objektív – értékelését is.

Az egyes területek ellenőrzési lefedettségének növelése, valamint az ellenőrzött szervezetek leterheltségének csökkentése érdekében az új technológiájú ellenőrzések folytatódnak 2021 első félévében is. A lényeges sokaság lefedése érdekében az ellenőrzések az önkormányzatok mellett kiterjednek az önkormányzati intézmények, a központi költségvetési szervek, valamint a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok, a köztisztviselők és az egyéb szervezetek területére is.

Az ÁSZ részére egyes törvények éves, illetve kétéves gyakorisággal kötelezően végrehajtandó ellenőrzési feladatokat határoznak meg. Ennek megfelelően 2021 első félévében kiemelt feladatként megkezdődik *Magyarország 2020. évi központi költségvetése végrehajtásáról készített zárszámadásnak az ellenőrzése*. A feladat eredményes és hatékony megvalósítása érdekében az ÁSZ az ellenőrzést az államháztartás teljes gazdálkodásának lefedésére alkalmas, statisztikai módszerekkel támogatott módszertanon alapuló ellenőrzési modell szerint végzi. Az ellenőrzés magába foglalja a járványügyi védekezés és a gazdaság újraindítása érdekében szükséges hazai, illetve esetleges európai uniós források és kiadások elszámolására a központi költségvetés fejezetrendjében létrehozott alapok bevételi előirányzatainak teljesítése és kiadási előirányzatai felhasználásának ellenőrzését is. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének eleget téve *véleményezi a 2022. évi költségvetési törvényjavaslatot*, munkájával támogatva az Országgyűlést a jogszabályi követelményeknek megfelelő költségvetési törvény megalkotásában és elfogadásában.

Az ÁSZ törvényi felhatalmazás alapján – a kétéves gyakoriságnak megfelelően – végzi a *költségvetési támogatásban részesülő pártok és pártalapítványok gazdálkodásának ellenőrzését*. Ennek megfelelően folytatja a Magyarországon bejegyzett pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzését, a magyar jogállamiságból eredő azon garanciális követelmény érvényesítése érdekében, hogy minden párt gazdálkodása törvényességének ellenőrzése biztosított legyen.

Kiemelt jelentőségű az ÁSZ ellenőrzési tervében *az állami vagyoni feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenység ellenőrzése*. Az államháztartás körébe tartozó vagyoni kezelésének, a vagyonnal való gazdálkodásnak az ellenőrzését az ÁSZ törvényi elrendelés alapján végzi.

Az ÁSZ folytatja a törvény szerint éves gyakorisággal előírt, a *Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztozottan megillető bevételek 2020. évi megosztásának*, valamint a helyi adózással kapcsolatos kiadások megállapítása, elszámolása szabályszerűségének ellenőrzését.

Sor kerül a 2020. évi *időközi országgyűlési képviseléválasztási kampányokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzésére* is. Az ÁSZ értékeli, hogy a kampánytevékenységekre fordított pénzeszközök felhasználása során a jogszabályi előírások betartásra kerültek-e.

A törvények által az ÁSZ részére kijelölt további ellenőrzési feladatok végrehajtása 2021 első félévében az azonos területen és meghatározott témában végzett szervezet-specifikus ellenőrzésekkel folytatódik. Ezek az ellenőrzések az államháztartás jelentős részterületeit és az államháztartáshoz szorosan kapcsolódó, de azon kívüli szervezeteket is érintik. A

kockázatelemzés alapján történő ellenőrzések lebonyolítása érdekében az ÁSZ a szervezet-specifikus ellenőrzéseinél nagy hangsúlyt helyez az ellenőrzött szervezetek egyedi kockázatainak megfelelő, célzott ellenőrzési programok készítésére.

A számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek 2021 első félévében folytatódó ellenőrzésének célja annak értékelése, hogy az egyes alapítványok, egyesületek gazdálkodásuk kereteit szabályszerűen kialakították-e, illetve hogy az éves beszámolási kötelezettségüket és az államháztartásból kapott támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségüket szabályszerűen teljesítették-e.

A Magyar Nemzeti Bank – mint a pénzügyi szektor második védelmi vonala – alapfeladatai közé nem tartozó tevékenységei és gazdálkodása, a szabályszerű működés feltételeinek érvényesülése, valamint a központi költségvetéssel összefüggő elszámolások szabályszerűségének ellenőrzése is folytatódik.

A Szanálási Alap pénzügyi-számviteli ellenőrzésének folytatásával az ÁSZ hozzájárul a pénzügyi szektorban az intézményi válságkezelésre létrehozott pénzügyi stabilitási védőháló ezen elemének megerősítéséhez. Az ellenőrzés során értékelésre kerül, hogy az alap gazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, a belső szabályozásoknak, illetve számviteli rendszere biztosította-e a beszámoló szabályszerű elkészítését.

Az ÁSZ törvényi kötelezettségének eleget téve, az ellenőrzései során kiemelt figyelmet fordít az államháztartás belső kontrollrendszere működésének, valamint az államháztartás számviteli rendjének értékelésére.

Folytatja az önkormányzatok, a központi költségvetési szervek és a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzését a hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében. Az ÁSZ azokra a tevékenységi területekre fókuszál, ahol javaslatai széles társadalmi körben leginkább hasznosulni tudnak. A felsorolt szervezetek esetében alkalmazhatja az ÁSZ az integritás- és belső kontroll, vagyongazdálkodás, jelentős beruházások, a vezetői- és szervezeti teljesítmény-ellenőrzés modulokat. Kiemelt hangsúlyt kap az önkormányzati intézmények ellenőrzése és folytatódik Magyarország helyi önkormányzatai integritásának ellenőrzése. A központi költségvetési szervek esetében folytatódik a középírányító szervek ellenőrzése, amely során az irányítási feladatok, a gazdálkodási és vagyongazdálkodási feladatok ellenőrzése történik meg.

A helyi önkormányzatok ellenőrzése keretében folytatódik a Magyar Államkincstár központi információs rendszerében rendelkezésre álló adatok monitorozása, amellyel az ÁSZ csoportokat képezve tud önkormányzatokat értékelni. A monitoring riportok kiértékelése alapján végzett ellenőrzésekkel, az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok feltárásával az ÁSZ hozzájárul az önkormányzatok gazdálkodása, feladatellátása fenntarthatóságának biztosításához.

A törvények által az ÁSZ részére kijelölt egyéb ellenőrzési feladatokhoz kapcsolódóan az ÁSZ új megközelítésű ellenőrzés keretében folytatja a kockázatalapú ellenőrzéseket a nyilvános könyvtári ellátást végzők, a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok, a tankerületi központok, a nem állami humánszolgáltatók helyszínein. A kockázatalapú ellenőrzések lehetőséget teremtenek arra, hogy az ÁSZ széles ellenőrzötti körnél, azok azonos jellemzők alapján történő csoportosításával, a lényeges dokumentumok legfőbb szempont szerinti értékelése alapján objektív képet kapjon a szervezeteknél fennálló kockázatos területekről. 2021 első félévében az ÁSZ monitoring típusú ellenőrzési megközelítést alkalmazva is támogatja a közpénzügyi helyzet javítását. A monitoring típusú ellenőrzések – a jelen állapot

lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal nyújtanak támogatást az ellenőrzött közpénzügyi helyzetének javításához. A központi költségvetési szervek, önkormányzatok és önkormányzati intézmények, többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok, valamint a köztisztviselők körében tervezett monitoring típusú ellenőrzések ezen közpénzfelhasználó, közvagyonot használó szervezetek teljes körének, vagy nagy számosságú csoportjának egy-egy jellegzetes, lényegi területét veszik górcső alá. E megközelítés alkalmazásával jelentősen növelhető az ellenőrzési lefedettség, továbbá korábban nem ellenőrzött, közpénzt, illetve közvagyonot használók értékelését is lehetővé teszi. A módszertani és digitális fejlesztések hozzájárulnak – az ellenőrzött szervezetek leterheltségének mérséklése mellett – az ellenőrzések időtartamának csökkentéséhez, hatékonyságának növeléséhez. A monitoring típusú ellenőrzési megközelítés alapján egy-egy ellenőrzötti kört teljesen lefedő, kevés számú, kijelölt dokumentum értékelésével az ÁSZ képes a hibás működés beazonosítására, majd az ezekre történő figyelemfelhívásokon keresztül a közpénzügyek javítására.

Folytatja az ÁSZ az *államháztartás központi alrendszere fejezeteinek* ellenőrzését. A fejezetek és a fejezethez tartozó intézmények ellenőrzése kockázatértékelés alapján, egyedi és lényeges jellemzők figyelembe vételével történik.

Tovább folytatódnak az *utóellenőrzések*, melynek célja – a számvevőszéki ellenőrzési megállapítások hasznosulása céljából – az ellenőrzött szervezet által elkészített intézkedési tervek végrehajtásának ellenőrzése. Az *utóellenőrzésekkel* nyomon követhető, hogy a közpénzekkel és a közvagyonnal történő gazdálkodás során feltárt hibák, hiányosságok megszüntetése megtörtént-e, ezzel csökkent-e egy-egy szervezet szabálytalan működésének kockázata, illetve összességében javult-e a közpénzügyi helyzet.

Az ÁSZ a közvagyonnal történő szabályszerű, felelős, hatékony gazdálkodás előmozdítása érdekében folytatja azon intézmények gazdálkodásának, működésének ellenőrzését, amelyek maguk is végeznek ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet. Az ÁSZ fókuszba helyezi a *második védelmi vonal* erősítését célzó ellenőrzéseket, amelynek keretén belül az önkormányzatok második védelmi vonalát jelentő ellenőrző szervezeteket (fővárosi és megyei kormányhivatalok) ellenőrzi.

A *hulladékgazdálkodás* ellenőrzésének folytatásával az ÁSZ arra keresi a választ, hogy a hulladékgazdálkodás szabályozási és szervezeti rendszerének kialakítása és működtetése biztosítja-e a közfeladat megfelelő és eredményes ellátását.

Magyarország Alaptörvénye is rögzíti, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. A járványok megelőzésének egyik legfontosabb eszköze a védőoltások rendszere, különös tekintettel az elmúlt években tapasztalt intenzív népességmozgásra és a klímaváltozás hatásaira. Az ÁSZ folytatja annak ellenőrzését, hogy a *fertőző betegségekkel szembeni lakossági védettség* megfelelő szintű-e, a kialakított rendszerek biztosították-e 2019 évben az előforduló betegségek elhárítását.

Hazánk energiahatékonysági és energia-megtakarítási céljainak elérése érdekében kiemelten fontos a lakosság aktivizálása és érdekeltté tétele egyéni fogyasztása mennyiségének csökkentésében. A magyar energiapolitika kiemelt prioritásként kezeli az energiahatékonyság elősegítését, amelyhez a környezettudatos tervezés és az energiafogyasztási címkézés is hozzájárul. Az ÁSZ 2021 első félévében folytatja a *környezettudatos tervezésre és az energiafogyasztási címkézésre* vonatkozó intézkedések értékelését.

Az ÁSZ 2021 első félévében több olyan ellenőrzést tervez, amely témákat korábban még nem ellenőrizte. Ennek keretében kerül sor *a digitális állam fejlődése érdekében tett intézkedések ellenőrzésére*. Az ellenőrzés arra irányul, hogy a digitális állam kiépítettsége érdekében végrehajtott intézkedések eredményesen hozzájárultak-e a Kormány infokommunikációs stratégiáiban megfogalmazott céljainak megvalósulásához, továbbá hogy a digitális közszolgáltatások, valamint az e-közigazgatás hatékonyan támogatták-e a lakosságot (vállalkozásokat) az ügyek intézése során, hozzájárultak-e az életminőségük javulásához.

A kutatás-fejlesztésre és innovációra biztosított források felhasználása eredményességének ellenőrzése keretében ellenőrzésre kerül többek között, hogy a kutatás-fejlesztés, innováció keretében tervezett és végrehajtott intézkedések hozzájárultak-e a kutatás-fejlesztés, innováció stratégiai céljainak eléréséhez, valamint a nemzeti jövedelemhez.

Az ÁSZ törvényben rögzített feladata az állami adóhatóság és a helyi önkormányzatok adóztatási tevékenységének ellenőrzése. E feladatkörében ellenőrzi *az önkormányzatok helyi iparűzési adóval kapcsolatos tevékenységét*, valamint a *Nemzeti Adó- és Vámhivatal kisvállalkozások tételes adójával és a kisvállalati adóval kapcsolatos tevékenységét*.

Sor kerül *a szerzői jog rendszerének ellenőrzésére*. Az ellenőrök ellenőreként értékeli az ÁSZ a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala jogkezelőkkel kapcsolatos feladatellátását és felügyeleti tevékenységét, továbbá a jogkezelők elszámoltathatóságát és átláthatóságát.

Az ÁSZ törvényben előírt tanácsadó funkciója keretében, az ellenőrzések eredményeinek további hasznosulása érdekében, az azonos szektorban tevékenykedő több szervezetet átfogó ellenőrzési tapasztalatait elemzésekben is összegzi. Az elemzések rámutatnak az egyes szektorokban működő, az ÁSZ által ellenőrzött szervezetek tevékenységében rejlő kockázatokra. Ezen tapasztalatok alapján lehetőség nyílik arra, hogy az ÁSZ egyrészt a szabálytalanságok bemutatásával felhívja az adott szektorban működő további szervezetek figyelmét is az ellenőrzött területeken azonosított kockázatokra. Másrészt az ellenőrzési tapasztalatok alapján bemutatott jó gyakorlatok iránymutatásul szolgálhatnak a nem ellenőrzött szervezetek számára is, elősegítve ezáltal a közpénzügyek állapotának javítását.

Az ÁSZ az integritás alapú közpénzfelhasználást a honlapjáról letölthető, folyamatosan megújuló és önkéntesen kitölthető önteszttekkel is támogatja, amelyek segítségével a szervezetek objektív képet kaphatnak arról, hogy gazdálkodásuk, tevékenységük irányítása, szabályozása mely területek vonatkozásában fejlesztendő. Az ÁSZ kiemelt területként kezeli az integritás- és a belső kontrollrendszer működésének feltérképezését, amely előfeltétele a nemzeti vagyonnal való szabályszerű, felelős, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodásnak.

TÉMAJEGYZÉK

I. TÖRVÉNYEK SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK

1. *2020. évi zárszámadás – Magyarország 2020. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése*
2. *Vélemény a 2022. évi központi költségvetésről – Vélemény a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról*
3. *Az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése*
4. *Költségvetési támogatásban részesülő pártok 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 4/1. *A Magyar Szocialista Párt 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 4/2. *A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 4/3. *A Lehet Más a Politika 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 4/4. *A Párbeszéd Magyarországért Párt 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 4/5. *A Demokratikus Koalíció 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
5. *Költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 5/1. *A Táncsics Mihály Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 5/2. *A Jobbik Magyarországért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 5/3. *Az Ökopolisz Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 5/4. *A Megújuló Magyarországért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
  - 5/5. *Az Új Köztársaságért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*
6. *Kampánypénzek ellenőrzése – Az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése*
7. *A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2020. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
8. *A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
  - 8/1. *A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

- gének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 4/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
- 8/2. A Kereszténydemokrata Néppárt 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 4/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
- 8/3. A Momentum Mozgalom 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 4/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
- 8/4. A Kétfarkú Kutya Párt 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 4/4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
9. *A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 5. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
- 9/1. A Szövetség a Polgári Magyarországért Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 5/1. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
- 9/2. A Barankovics István Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 5/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
- 9/3. Az Indítsuk be Magyarországot Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 5/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
- 9/4. A Savköpő Menyét Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 5/4. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
10. *A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 6. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*

II. TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN KÖTELEZŐ ELLENŐRZÉSEK **(GYAKORISÁGA NEM MEGHATÁROZOTT)**

11. *A Magyar Nemzeti Bank működése szabályszerűségének ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 9. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
12. *A Szanálási Alap pénzügyi-számviteli ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 10. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
13. *A rendszeres központi költségvetési támogatásban nem részesülő pártok ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 11. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*

III. EGYÉB TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN VÉGZENDŐ ELLEN- ŐRZÉSEK

14. *A digitális állam fejlődése érdekében tett intézkedések ellenőrzése*
15. *A kutatás-fejlesztésre és innovációra biztosított források felhasználása eredményességének ellenőrzése*
16. *Az önkormányzatok helyi iparűzési adóval kapcsolatos tevékenységének ellenőrzése*
17. *A Nemzeti Adó- és Vámhivatal kisadózó vállalkozások tételes adójával és a kisvállalati adóval, valamint egyéb feladataival kapcsolatos tevékenységének ellenőrzése*
18. *A szerzői jog rendszerének ellenőrzése – A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala tevékenységének és a szerzői jogot kezelő szervezetek elszámoltathatóságának és átláthatóságának ellenőrzése*
19. *Köztestületek monitoring típusú ellenőrzése*
20. *A környezettudatos tervezésre és az energiafogyasztási címkézésre vonatkozó intézkedések ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 12. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
21. *Az önkormányzatok ellenőrzése során egyes második védelmi vonalat jelentő ellenőrző szervek ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 13. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
22. *A hulladékgyűjtés ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 15. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
23. *A lakosság védelme a fertőző betegségekkel szemben (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 16. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
24. *Utóellenőrzés (harmadik szakasz)*
25. *Utóellenőrzés, gazdálkodás kockázatértékelése (negyedik szakasz)*
26. *A nyilvános könyvtári ellátást végzők ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 20. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
27. *27/1. Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzfelhasználók monitoring típusú ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 21., 22. és 25/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
27/2. Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzfelhasználók kockázatalapú ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 21., 22. és 25/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
27/3. Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzfelhasználók ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 21., 22. és 25/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
28. *Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése (második szakasz, a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 24. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
29. *A költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatai ellátásának ellenőrzése (második szakasz, a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 26/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*
30. *Az államháztartás központi alrendszere fejezeteinek ellenőrzése (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 27. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)*

31. 31/1. *Nem állami humánszolgáltatók kockázatalapú ellenőrzése – A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése* (hatodik szakasz, a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 29/3. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
31/2. *Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése – A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése* (ötödik szakasz, a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 29/2. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
32. *Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése* (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 30. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
33. 33/1. *A többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok integritásának monitoring típusú ellenőrzése* (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 31. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
33/2. *A többségi állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok integritásának monitoring típusú ellenőrzése* (második szakasz)
34. *Nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok kockázatalapú vagyonszűrés ellenőrzése* (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 32. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)
35. *A költségvetési támogatásban részesülő számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek ellenőrzése* (a 2020. II. félévi ellenőrzési terv 35. témasorszáma szerint folyamatban lévő feladat)

I.

I. TÖRVÉNYEK SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

2020. ÉVI ZÁRSZÁMADÁS

Magyarország 2020. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelel-e a jogszabályi előírásoknak; az Alaptörvény és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény államadósságra vonatkozó előírásai érvényesültek-e, az államháztartás központi alrendszerében a hiány alakulása megfelelt-e a 2020. évi központi költségvetésről szóló törvény (Kvtv.) előírásainak. Az államháztartás bevételeit a Kvtv.-ben rögzítettekkel összhangban, a közpénzekkel való gazdálkodás jogszabályi követelményeinek megfelelően használták-e fel, a zárszámadási törvényjavaslat valósághűen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat; a központi költségvetés bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és tartalmaz-e lényeges hibát; a költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők a 2020. évi költségvetésben meghatározott pénzügyi keretek között szabályszerűen gazdálkodtak-e a közpénzekkel.

Az ellenőrzés kiterjed a 2021. évi költségvetési folyamatok nyomon követésére, kiemelten az államadósság alakulására ható tényezők monitoringjára is.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény szerint a központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzését az ÁSZ végzi el. Az ÁSZ tv. előírásainak megfelelően a zárszámadási ellenőrzés végrehajtása az ÁSZ éves gyakorisággal elvégzendő feladata. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével hozzájárul ahhoz, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatban megalapozott döntést hozzon. Az ellenőrzés eredményeként teljes és objektív kép alkotható a 2020. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságáról. Az ÁSZ megállapításaival elősegíti az ellenőrzöttek közpénzekkel való felelős gazdálkodását, illetve az ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

Témasorszám: 2

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

VÉLEMÉNY A 2022. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSRŐL

Vélemény a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a központi költségvetési törvényjavaslat összeállítására megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, a törvényjavaslat bevételi és kiadási előirányzatait, valamint a költségvetési évet követő három év tervezett előirányzatainak keretszámait a makrogazdasági előrejelzéseket is figyelembe véve tervezték-e meg; biztosították-e a tervezésnél alkalmazott módszerek, háttérszámítások, hatástanulmányok, valamint az állami szabályozó eszközök javasolt módosításai a törvényjavaslat megalapozottságát. Ellenőrizni kell, hogy teljesültek-e a Tervezési Tájékoztatóban megfogalmazott követelmények, az Alaptörvényben és a Gst-ben foglaltak alapján érvényesül-e államadósság-szabály, biztosított-e az összhang a törvényjavaslat és a kormányzati programnak részét képező tervek között; a tervezett előirányzatok tartalmazzák-e a közfeladatok ellátásához szükséges kiadásokat, számításba vették-e az EU tagság pénzügyi, gazdasági hatásait.

Az ÁSZ a költségvetés véleményezéséhez kapcsolódóan elemzések elkészítésével támogatja a Költségvetési Tanács (KT) munkáját. Az ÁSZ támogató tevékenysége keretében véleményezi a 2022. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetét annak hitelességére és végrehajthatóságára vonatkozóan, ezen felül értékeli az államadósság-mutató kidolgozására vonatkozó eljárásokat, valamint az Alaptörvényben rögzített adósságszabály érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével véleményezi a költségvetési törvényjavaslatot, rámutatva annak kockázataira. Ezáltal támogatja az országgyűlési képviselőket a jogszabályi követelményeknek megfelelő költségvetési törvény elfogadásában. Az ÁSZ által a KT részére készített elemzések hozzájárulnak ahhoz, hogy a KT a 2022. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetéről és az adósságszabály érvényesüléséről megalapozottan tudjon állást foglalni.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ ÁLLAMI VAGYON FELETTI TULAJDONOSI JOGGYAKORLÁSSAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az állami vagyon felett tulajdonosi jogokat gyakorló szervezeteknél kialakított kontrollok biztosították-e a szabályszerű tulajdonosi joggyakorlást, feladatellátásuk során érvényesültek-e a jogszabályi előírások.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (4) bekezdése szerint az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenységeket az ÁSZ évente ellenőrzi. A Nemzeti Földalap feletti tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tevékenység éves gyakorisággal történő ellenőrzéséről pedig a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 14. § (1) bekezdése rendelkezik.

Az ÁSZ törvényi kötelezettségének eleget téve, a közvagyonnal való felelős gazdálkodás előmozdítása érdekében ellenőrzi a nemzeti vagyon meghatározó részét kitevő állami vagyon feletti tulajdonosi jogokat gyakorló szervezetek feladatellátását.

Az ellenőrzés eredményeként az ÁSZ véleményt formál arról, hogy a Magyar Állam tulajdonosi joggyakorlásában érintett szervezetek feladatellátása összhangban volt-e az állami vagyonra vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel. Az ellenőrzés rámutathat az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorlási tevékenységet végző szervezeteknél fennálló esetleges szabályozási problémákra, a rendszerszintű vagy évek óta meglévő hiányosságokra. Az ellenőrzés megállapításaival hozzájárul a hiányosságok megszüntetéséhez, ezzel támogatja az állami vagyon feletti kontrollrendszer, a felelős, szabályszerű vagyongazdálkodás erősítését. Az ellenőrzés tájékoztatást ad a törvényhozás, az érintett szervezetek és a társadalom részére az állami vagyon feletti tulajdonosi joggyakorló feladatok ellátásáról, ezáltal hozzájárul az átláthatósághoz, a területet érintő döntések megalapozottságához.

Témasorszám: 4

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTOK 2019-2020. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

4/1. A Magyar Szocialista Párt 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

4/2. A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

4/3. A Lehet Más a Politika 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

4/4. A Párbeszéd Magyarországért Párt 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

4/5. A Demokratikus Koalíció 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közzétett pénzügyi kimutatások a törvényi előírásoknak megfeleltek-e, a könyvvezetés és gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel; az előző ÁSZ ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetéséről intézkedett-e, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártoknak a gazdálkodását, amelyek rendszeres költségvetési támogatásban részesültek. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

A gazdálkodás szabályszerűségének, a felhasznált közpénzek nagyságának bemutatásával a társadalom objektív képet alkothat a pártok működéséről. Az ellenőrzés megállapításai a gazdálkodás megfelelőségének bemutatásával elősegíthetik, hogy a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzés rámutathat a pártok gazdálkodásával, valamint az állami költségvetésből származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. A hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a törvényi rendelkezések megsértésének szankcionálását. Ugyancsak az ellenőrzés hozadékát képezi az előző ÁSZ ellenőrzés felhívásai hasznosulásának értékelése.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTALAPÍTVÁNYOK 2019-2020. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

5/1. A Táncsics Mihály Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/2. A Jobbik Magyarországért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/3. Az Ökopolisz Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/4. A Megújuló Magyarországért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

5/5. Az Új Köztársaságért Alapítvány 2019-2020. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a pártalapítvány törvényesen gazdálkodott-e; az éves számviteli beszámolók és a pártalapítvány tevékenységéről szóló éves jelentések a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e; a könyvvezetés és gazdálkodás során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és belső előírásokat betartották-e. Az ellenőrzés célja továbbá annak értékelése, hogy az előző számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, mely az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével elősegíthető. A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény 4. §-ában foglaltak alapján az alapítványok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult, továbbá az ÁSZ tv. rendelkezése szerint a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai alapján készített intézkedési tervben foglaltak megvalósítását az ÁSZ utóellenőrzés keretében ellenőrizheti. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártalapítványoknak a gazdálkodását, amelyek a törvény szerint költségvetési támogatásban részesültek.

Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson a pártalapítványok működéséről. Az ellenőrzés eredménye elősegítheti, hogy a jelentésben foglalt megállapítások, következtetések és javaslatok alapján a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártalapítványok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzött szervezetek szintjén a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások csökkenthetik a működés szabályszerűségének kockázatait, elősegíthetik a pártalapítványok szabályszerű gazdálkodását. A gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához.

Témasorszám: 6

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

KAMPÁNYPÉNZEK ELLENŐRZÉSE

Az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az időközi országgyűlési képviselő-választásokon képviselőnek jutott egyéni jelöltek és jelölő szervezetek, valamint az időközi országgyűlési képviselő-választásokon képviselőnek nem jutott, de más jelölt, vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzött egyéni jelöltek és jelölő szervezetek betartották-e az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény (Kftv.) előírásait. A pártok, mint jelölő szervezetek a választási kampánytevékenység finanszírozása során betartották-e a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (Párttv.) 4. §-ában rögzített előírásokat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A választási kampánytevékenységre fordított állami és más pénzeszközök felhasználását az ÁSZ törvényi előírás alapján ellenőrzi.

A Kftv. 8/B. § (1) bekezdése alapján az ÁSZ a választást követő egy éven belül hivatalból ellenőrzi az országgyűlési választáson országgyűlési képviselőnek jutott egyéni jelöltek tekintetében a Kftv. 1. § szerinti központi költségvetési támogatás felhasználását a Kincstárnál, szükség esetén a jelölnél. Emellett a Kftv. 9. § (2) bekezdése alapján az ÁSZ a választásra fordított állami és a Párttv.-ben meghatározott más pénzeszközök felhasználását a választást követő egy éven belül az országgyűlési képviselőnek jutott jelöltek és jelölő szervezeteik tekintetében hivatalból, egyéb jelöltek és jelölő szervezeteik tekintetében más jelölt vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzi.

Az ellenőrzés eredményeként a társadalom objektív képet kap arról, hogy az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányra fordított központi költségvetési támogatásokat az időközi országgyűlési választásokon képviselőnek jutott jelöltek és jelölő szervezeteik, valamint az időközi országgyűlési választásokon képviselőnek nem jutott, de más jelölt, vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzött egyéni jelöltek és jelölő szervezeteik a vonatkozó jogszabályokban foglalt előírások szerint szabályszerűen használták-e fel. Az ellenőrzést indokolja továbbá az időközi országgyűlési képviselő-választás kampányfinanszírozása törvényeségi ellenőrzésének biztosítása, valamint a törvényekben meghatározott korlátok és tilalmak megsértése esetén a szankciók érvényesítésének szükségessége.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZATOT ÉS A KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOKAT OSZTOTTAN MEGILLETŐ BEVÉTELEK 2020. ÉVI MEGOSZTÁSÁRÓL SZÓLÓ ÖNKORMÁNYZATI RENDELET FELÜLVIZSGÁLATA

Az ellenőrzés célja: a Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2020. évi megosztásának, valamint a helyi adóztatással kapcsolatos kiadások megállapítása, elszámolása szabályszerűségének ellenőrzése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét, valamint a forrásmegosztás szabályait a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény határozza meg. A törvény előírása alapján a Fővárosi Önkormányzat tárgyévre vonatkozó forrásmegosztási rendeletét az ÁSZ felülvizsgálja. Ha az ÁSZ megállapítja, hogy a Fővárosi Önkormányzat vagy valamely kerületi önkormányzat jogosulatlan forráshoz jutott vagy az őt jogszerűen megillető forrásnál alacsonyabb összegben részesült, ennek mértékével a forrásmegosztási törvény alapján meghatározott, a felülvizsgálat lezárását követő évi forrásmegosztást a fővárosi önkormányzat rendeletében módosítja.

Az ellenőrzés várható hasznosulását négy szinten tervezzük. A törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a forrásmegosztás szabályozásáról, a forrásmegosztási rendelet szabályszerűségéről, következtetés vonható le arra vonatkozóan, hogy indokolt-e jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a forrásmegosztás végrehajtásának szabályosságáról, javaslataival hozzájárul az esetleges hiányosságok kiküszöböléséhez. A társadalom számára jelzi, hogy a közpénz tervezett megosztása sem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálására. Az ÁSZ szervezetén belül lehetőség nyílik arra, hogy az intézmény erősítse hozzáadott értéket teremtő elemző tevékenységét.

Témasorszám: 8

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTOK 2018-2019. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

8/1. A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

8/2. A Kereszténydemokrata Néppárt 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

8/3. A Momentum Mozgalom 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

8/4. A Kétfarkú Kutya Párt 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közzétett pénzügyi kimutatások a törvényi előírásoknak megfeleltek-e, a könyvvizetés és gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel; az előző ÁSZ ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetéséről intézkedett-e, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártoknak a gazdálkodását, amelyek rendszeres költségvetési támogatásban részesültek. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

A gazdálkodás szabályszerűségének, a felhasznált közpénzek nagyságának bemutatásával a társadalom objektív képet alkothat a pártok működéséről. Az ellenőrzés megállapításai a gazdálkodás megfelelőségének bemutatásával elősegíthetik, hogy a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzés rámutathat a pártok gazdálkodásával, valamint az állami költségvetésből származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. A hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a törvényi rendelkezések megsértésének szankcionálását. Ugyancsak az ellenőrzés hozadékát képezi az előző ÁSZ ellenőrzés felhívásai hasznosulásának értékelése.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTALAPÍTVÁNYOK 2018-2019. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

9/1. *A Szövetség a Polgári Magyarországért Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

9/2. *A Barankovics István Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

9/3. *Az Indítsuk be Magyarországot Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

9/4. *A Savköpő Menyét Alapítvány 2018-2019. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése*

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a pártalapítvány törvényesen gazdálkodott-e; az éves számviteli beszámolók és a pártalapítvány tevékenységéről szóló éves jelentések a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e; a könyvvezetés és gazdálkodás során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és belső előírásokat betartották-e. Az ellenőrzés célja továbbá annak értékelése, hogy az előző számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, mely az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével elősegíthető. A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény 4. §-ában foglaltak alapján az alapítványok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult, továbbá az Ász tv. rendelkezése szerint a számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításai alapján készített intézkedési tervben foglaltak megvalósítását az ÁSZ utóellenőrzés keretében ellenőrizheti. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártalapítványoknak a gazdálkodását, amelyek e törvény szerint költségvetési támogatásban részesültek.

Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson a pártalapítványok működéséről. Az ellenőrzés eredménye elősegítheti, hogy a jelentésben foglalt megállapítások, következtések és javaslatok alapján a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártalapítványok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzött szervezetek szintjén a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások csökkenthetik a működés szabályszerűségének kockázatait, elősegíthetik a pártalapítványok szabályszerű gazdálkodását. A gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához.

Témasorszám: 10

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A HELYI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐK ÉS POLGÁRMESTEREK,
VALAMINT A NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐK 2019. ÉVI
VÁLASZTÁSÁRA FORDÍTOTT PÉNZESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSÁNAK
ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi választására fordított pénzeszközeinek tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés a választások előkészítése és lebonyolítása során igénybe vett pénzeszközök szabályszerű felhasználására fókuszál. Az ellenőrzés eredményeként véleményt formálunk arról, hogy a választások előkészítésénél és lebonyolításánál a – központi költségvetésből biztosított – pénzeszközök felhasználása az ellenőrzött területeken az érintett szervezeteknél összhangban volt-e a választási eljárásra vonatkozó jogszabályi környezet rendelkezéseivel, amellyel az ÁSZ eleget tesz a törvényben előírt, Országgyűlés felé teendő tájékoztatási kötelezettségének. Az ellenőrzéssel az ÁSZ átfogó képet kíván adni a választások előkészítése és lebonyolítása során az ellenőrzéssel érintett szervezeteknél felhasznált pénzeszközök jogszabályokban leírtaknak megfelelő tervezéséről, felhasználásáról, elszámolásáról és ellenőrzéséről. Az ellenőrzéssel rámutathatunk a választás előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközökkel kapcsolatos esetleges szabályozási problémákra, így az ellenőrzés hozzájárulhat a választások előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközök feletti kontrollak erősítéséhez. Kapcsolódó megállapításokkal az ÁSZ elősegítheti, támogathatja a jogalkotói és a szabályozói munkát. Ellenőrzésünk megalapozhatja a joggyakorlásban résztvevő szervezetek tevékenységét szabályozó törvényi előírások, belső szabályzatok, eljárási rendek felülvizsgálatát. Az esetlegesen feltárt szabályozási és kontroll hiányosságok bemutatásával az ellenőrzés hozzájárul azok kijavításához, támogatva a „jól irányított állam” működését, valamint közvetetten a választások előkészítése és lebonyolítása során a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közbizalom erősítését.

II.

TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN KÖTELEZŐ ELLENŐRZÉSEK (GYAKORISÁGA NEM MEGHATÁROZOTT)

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A MAGYAR NEMZETI BANK MŰKÖDÉSE SZABÁLYSZERŰSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: Az MNB alapfeladatai közé nem tartozó tevékenységei és gazdálkodása tekintetében annak értékelése, hogy az MNB irányítási, döntéshozatali és ellenőrzési rendszerre működését biztosították-e; az MNB gazdálkodásának keretei megfeleltek-e a jogszabályi előírásoknak, a pénzügyi közvetítőrendszert felügyelő, ellenőrző és szabályozó tevékenységének szervezeti kereteit kialakították-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 5. § (10) bekezdése alapján az ÁSZ ellenőrzi a Magyar Nemzeti Bank gazdálkodását és a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényben foglaltak alapján folytatott, az alapvető feladatok körébe nem tartozó tevékenységét. Törvényi kötelezettségének eleget téve az ÁSZ rendszeresen értékeli az MNB gazdálkodását, a szabályszerű működés feltételeinek érvényesülését.

Az MNB Magyarország központi bankja, az Alaptörvény rendelkezése szerint felelős a monetáris politikáért, ellátja a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét, ezért tevékenysége, gazdálkodása a közérdeklődés középpontjában áll.

Az ellenőrzés alapvető hozadéka az Országgyűlés munkájának támogatása, az érdekeltek és a szélesebb közvélemény tájékoztatása az MNB működésének és gazdálkodásának szabályszerűségéről. Az ellenőrzött szervezet vonatkozásában az ellenőrzés megállapításai és javaslatai hozzájárulhatnak a működés szabályozottságában, a kontrollok kialakításában esetlegesen fellépő hiányosságok kiküszöböléséhez, a belső szabályzatok és a gyakorlat felülvizsgálatához. A közvélemény számára hiteles információt nyújt az MNB működéséről és gazdálkodásáról, alapvető feladatai közé nem sorolt feladatainak ellátásáról, a közpénzekkel való felelős gazdálkodásról, ezzel hozzájárul az általános szakmai tájékozottság javításához. Az „ellenőrök ellenőreként” az ÁSZ megállapításai hatványozottan hasznosulhatnak, hiszen megállapításai az ellenőrök tevékenységének szabályszerűbbé és hatékonyabbá tételében érvényesülhetnek.

Témasorszám: 12

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A SZANÁLÁSI ALAP PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Szanálási Alap gazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, valamint az Alap a beszámoló készítési kötelezettségét a jogszabályi előírások szerinti részletezettséggel, illetve a rá irányadó határidőben teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvény alapján a Szanálási Alap pénzügyi-számviteli ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi.

A pénzügyi stabilitás megőrzése, a gazdasági visszaesés megfékezése és a betétesek védelme érdekében sok országban fordítottak jelentős közpénzeket a bankok megmentésére. A hasonló helyzetek elkerülése érdekében Magyarországon is megújult a pénzügyi szabályozás, amelynek egyik iránya a fizetéseképtelenné váló pénzügyi intézmények rendezett körülmények között megvalósuló, privát szektor által finanszírozott szanálásának megteremtésére irányult.

A Szanálási Alap az intézmények befizetéseiből finanszírozott, a szanáláshoz közvetlenül kapcsolódó finanszírozási igények fedezésére szolgáló alap. A Szanálási Alap célja, hogy a pénzügyi szektorban keletkező problémák kezeléséhez szükséges finanszírozási igényeket állami erőforrás bevonása nélkül lehessen kielégíteni. A Szanálási Alapot igazgatótanács irányítja. Az Alap önálló munkaszervezettel nem rendelkezik, az operatív feladatokat elkülönítetten az Országos Betétbiztosítási Alap munkaszervezete látja el.

A szanálási hatásköröket a szanálási hatóságként eljáró Magyar Nemzeti Bank gyakorolja, a hatáskörei gyakorlásának részletes szabályait a 2014. évi XXXVII. törvény tartalmazza.

Az Alap a számviteli törvény és külön kormányrendelet alapján az üzleti évről kettős könyvvitellel alátámasztott éves beszámolót készít, könyvviteli nyilvántartását és éves beszámolóját könyvvizsgáló vizsgálja felül.

Az ellenőrzés tájékoztatást ad az Országgyűlésnek és az érintett szervezeteknek a Szanálási Alap pénzügyi helyzetéről, gazdálkodásának szabályszerűségéről. Az ÁSZ megállapításai elősegíthetik az Alap szabályszerű gazdálkodását, a szervezet pénzügyi egyensúlyának fenntartását, ezzel hozzájárulnak a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának megőrzéséhez, a közpénzek védelméhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A RENDSZERES KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN NEM RÉSZESÜLŐ PÁRTOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a rendszeres központi költségvetési támogatásban nem részesülő pártok eleget tettek-e a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (Párttv.) 9. § (1) bekezdésben előírt pénzügyi kimutatás készítési és közzétételi kötelezettségüknek.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a Párttv. 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Az ÁSZ a korábbi években is ellenőrizte a központi költségvetési támogatásban nem részesült pártok gazdálkodása törvényességét. A magyarországi pártok többsége nem jogosult rendszeres központi költségvetési támogatásra, mivel az országgyűlési képviselőválasztás során a választók szavazatának 1%-át sem szerezték meg. A párttörvény a rendszeres állami költségvetési támogatásban részesülő pártok esetében az ellenőrzést kétéves gyakorisággal írja elő, a központi költségvetési támogatásban nem részesülő pártok ellenőrzésének gyakoriságára nincs jogszabályi rendelkezés. Ebből következően az ellenőrzés jelentőségét nem az ellenőrzött pártok gazdálkodásának nagyságrendje, hanem a jogállamiságból eredő azon garanciális követelmény indokolja, hogy valamennyi párt gazdálkodása törvényességének ellenőrzése biztosított legyen.

III.

EGYÉB TÖRVÉNYI FELHATALMAZÁS ALAPJÁN VÉGZENDŐ ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

A DIGITÁLIS ÁLLAM FEJLŐDÉSE ÉRDEKÉBEN TETT INTÉZKEDÉSEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a digitális állam kiépítettsége érdekében végrehajtott intézkedések eredményesen hozzájárultak-e a Kormány infokommunikációs stratégiáiban megfogalmazott céljainak megvalósulásához. Továbbá a digitális közszolgáltatások, valamint az e-közigazgatás hatékonyan támogatták-e a lakosságot (vállalkozásokat) az ügyek intézése során, hozzájárultak-e az életminőségük javulásához.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A Nemzeti Infokommunikációs Stratégia a 2014-2020. évekre határozta meg a digitális állam terén elérendő célokat. A stratégiában kitűzött célok megvalósításának visszamérését indokolja, hogy az Európai Bizottság által 2020-ban közzétett adatok alapján (DESI index) Magyarország a tagállamok között a 21. helyen állt, és a digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutatók jelenleg elmaradnak az uniós átlagtól.

Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a digitális versenyképesség növelését célzó stratégiai célkitűzések megvalósulása milyen irányban haladt, a digitális állam fejlődése célkitűzéseire rendelt eszközök megfelelőek voltak-e, a megtett intézkedések a digitális állam pilléréhez kapcsolódó indikátorok teljesítését biztosították-e, felmerül-e a kormányzati beavatkozás szükségessége a stratégiai célkitűzések megvalósulásában (az intézkedések eredményességében) feltárt esetleges hiányosságok alapján. Az ellenőrzés indokoltságát támasztja alá az is, hogy – tekintettel a COVID-19 járvány miatt bevezetett infokommunikációs intézkedésekre – a digitalizáció terén megtett kormányzati intézkedések közérdeklődésre tartanak számot az érintettek (lakosság, vállalkozások) körében. Az ellenőrzés választ ad arra is, hogy a közszolgáltatások terén végrehajtott digitalizáció hogyan járult hozzá az ügyek magasabb színvonalon történő intézéséhez a lakosság/vállalkozások körében.

Témasorszám: 15

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

A KUTATÁS-FEJLESZTÉSRE ÉS INNOVÁCIÓRA BIZTOSÍTOTT FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSA EREDMÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a kutatás-fejlesztés, innováció keretében tervezett és végrehajtott intézkedések hozzájárultak-e a kutatás-fejlesztés, innováció stratégiai céljainak eléréséhez, valamint a nemzeti jövedelemhez. Hogyan alakították ki, mérték és értékelték a kutatás-fejlesztés, innováció eredményeit. A beszámoltatási rendszer biztosította-e a stratégia megvalósulásához az információk rendelkezésre állását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A kutatás-fejlesztés és innováció kiemelt makrogazdasági jelentőséggel bír, nagymértékben hozzájárul a gazdasági fejlődéshez és az ország nemzetközi versenyképessége szempontjából is meghatározó jelentőségű. Egy ország magas szintű K+F+I teljesítményének legfontosabb tényezője a kiegyensúlyozott innovációs rendszer, amely megfelelően ötvözi a köz- és a magánberuházásokat, ösztönzi a vállalkozások fejlesztési együttműködéseit egymással és a tudományos világ képviselőivel, s mindezek előfeltételeként lehetőséget biztosít a magas színvonalú oktatásra és kutatásra. A kutatás-fejlesztésre és az innovációra fordított kiadások befektetés mind a vállalatok, mind pedig az ország jövőjébe, ezért a mindenkori kormányok fontos feladata, hogy olyan keretfeltételeket alakítsanak ki, amelyek a vállalatokat a kutatás-fejlesztésre és az innovációra ösztönzik. A tudományok fejlődése hozzájárul a társadalom életszínvonalának javításához, ezért a lakosság érdeklődése is számottevő.

Az uniós követelményeknek megfelelően a magyar Kormány megfogalmazta a 2020-ra teljesítendő nemzeti vállalásokat. Tekintettel a hazai vállalatok céldátumára, az ellenőrzés rávilágíthat a kutatás-fejlesztési, innovációs stratégiákban foglalt célkitűzésekre, illetve az azokhoz kapcsolódó intézkedések eredményeire, és rámutathat azokra a hiányosságokra, gyengeségekre, amelyek kezelésével, változtatásával a célok eredményesebben valósíthatók meg. Kiemelkedő fontosságú, hogy a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységre fordított közpénzek felhasználása kimutatható eredményekkel járjon – a kutatás-fejlesztési folyamat eredményei megjelenjenek a gazdaságban, mind az innovatív termékek értékesítése és exportja, mind a foglalkoztatás terén – és végső soron hozzájáruljon a magyar gazdaság fejlődéséhez, versenyképességének javulásához.

Magyarország komoly hagyományokkal bír a tudományos kutatás területén, amit a különböző tudományterületeken elért szakmai eredmények és a szerteágazó nemzetközi kapcsolatok is bizonyítanak. A magyar K+F+I rendszer az elmúlt évek során jelentős változásokon ment keresztül, és Magyarország jelentős előrelépéseket tett a nemzeti tudományos és innovációs teljesítményének megerősítésére, továbbá arra, hogy annak az ország gazdasági teljesítményében való megjelenésének hatása értékelhető-e. Az ellenőrzés megállapításaival támogathatja a szakpolitikai döntéshozók munkáját a kutatás-fejlesztés, innováció területén, az ellenőrzéssel az ÁSZ hozzájárulhat a lakosság megfelelő tájékoztatásához.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzés**

AZ ÖNKORMÁNYZATOK HELYI IPARÚZÉSI ADÓVAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az önkormányzati adóhatóságok a helyi iparúzési adóval kapcsolatos feladataikat megfelelően és eredményesen látták-e el.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A helyi önkormányzatok a demokrácia nélkülözhetetlen elemei. Az önkormányzatok alapvető feladata a helyi közszolgáltatások biztosítása a lakosság számára. A feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodásának megteremtését, ennek egyik eszköze a helyi adók rendszere. Az ÁSZ törvény 5. § (8) bekezdése alapján az ÁSZ ellenőrzi a helyi önkormányzatok adóztatási tevékenységét.

A helyi iparúzési adó jelentős bevételi forrást jelent az önkormányzati alrendszer számára, egyes önkormányzatok esetében pedig a költségvetési bevételek nagy részét jelenti, ezért az önkormányzatok adóztatási tevékenységének kiemelt jelentősége van. A helyi önkormányzatok 90%-a bevezette a helyi iparúzési adót. A helyi iparúzési adóra vonatkozó ÁSZ ellenőrzés célja elsősorban annak megállapítása, hogy az önkormányzati adóhatóságok megfelelően végezték-e adóztatási tevékenységüket.

Az ÁSZ ellenőrzési megállapításaival hozzájárulhat az Országgyűlés törvényalkotó munkájához és a jó kormányzás gyakorlatának erősítéséhez. Az esetleges szabályszerűségi hibák, kockázatok feltárásával az ellenőrzés hozzájárulhat az önkormányzatok jogkövető magatartásához is.

Témasorszám: 17

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi és teljesítmény-ellenőrzés

A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL KISADÓZÓ VÁLLALKOZÁSOK TÉTELES ADÓJÁVAL ÉS A KISVÁLLALATI ADÓVAL, VALAMINT EGYÉB FELADATAIVAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a NAV kisadókkal (KATA, KIVA) kapcsolatos egyes tevékenységeinek (bejelentéshez, bevalláshoz, adóellenőrzéshez, hátralékkezeléshez (adóbeszedéshez), behajthatatlan követelésekhez, adóalanyiság megszűnéséhez, panasz- és bejelentés kezeléshez kapcsolódó tevékenységek) szabályozottsága megfelelő, valamint feladatellátása eredményes volt-e. Az ellenőrzés kiterjed a feladatok szabályszerű ellátását biztosító belső kontrollok kiépítettségének és működtetésének értékelésére, valamint a NAV egyéb feladatainak ellátására.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényben rögzített feladata az állami adóhatóság adóztatási tevékenységének ellenőrzése. A kis- és közepes vállalkozói kör adózásának egyszerűsítése érdekében az Országgyűlés 2012-ben két gyökeresen új és egyszerű, az érintettek számára választható adónemet vezetett be, a kisadózó vállalkozások tételes adóját (KATA) és a kisvállalati adót (KIVA). A kisadók 2012. évi bevezetése óta egyre szélesebb körben vált elérhetővé, és egyre többen is választják a két adónemet, aminek következtében a központi költségvetés KATA-ból és KIVA-ból származó bevételei folyamatosan nőttek 2013 és 2019 között. A 2021. évtől kezdődően a kisadók tekintetében szigorítások lépnek életbe, amely körülmény az ellenőrzés indokoltságát megerősíti. A NAV feladatellátása kapcsán az ÁSZ az államháztartás gazdálkodásának ellenőrzése keretében a NAV valamennyi – adóhatósági, illetőleg egyéb feladatot ellátó – költségvetési szervének működését ellenőrizheti. A NAV feladatellátását érintő ellenőrzéseit az ÁSZ szisztematikus terv szerint, évente végzi, törekedve a NAV tevékenységi területeinek minél teljesebb ellenőrzési lefedettségére. Az ÁSZ ez idáig nem végzett ellenőrzést a NAV fentebb ismertetett tevékenységeire vonatkozóan, így azok ellenőrzése különösen indokolt.

Az ÁSZ ellenőrzési megállapításaival hozzájárulhat az Országgyűlés törvényalkotó munkájához és a jó kormányzás gyakorlatának erősítéséhez. Az esetleges szabályszerűségi hibák, kockázatok feltárásával az ellenőrzés hozzájárulhat a NAV jogkövető magatartásához.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A SZERZŐI JOG RENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala tevékenységének és a szerzői jogot kezelő szervezetek elszámoltathatóságának és átláthatóságának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az SZTNH belső kontrollkörnyezete megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak. Az ellenőrzés keretében értékeljük, hogy az SZTNH jogkezelőkkel kapcsolatos feladatellátása, felügyeleti tevékenysége szabályszerű volt-e, a jogkezeléssel kapcsolatban az SZTNH-t megillető bevételek (igazgatási szolgáltatási díjak, felügyeleti díjak, bírságok, késedelmi pótlékok) megállapítása, elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak. Alakítottak-e ki mérhető, nyomon követhető teljesítménycélokat, teljesítménykövetelményeket. Értékeljük továbbá, hogy a jogkezelő szervezetek elszámoltathatóak és átláthatóak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az SZTNH közös jogkezelőkkel és a független jogkezelőkkel kapcsolatos feladatellátása, felügyeleti tevékenysége hozzájárul a szerzői jogok törvényben előírt védelméhez. Az SZTNH közös jogkezelő szervezetekkel és a független jogkezelő szervezetekkel kapcsolatos feladatellátása magába foglalja a jogkezelő szervezetek felügyeletével, nyilvántartásával és a reprezentatív közös jogkezelők díjszabása jóváhagyásának előkészítésével kapcsolatos feladatokat és ezek ellenőrzését a jogkezelő szervezetek esetében.

Az ellenőrzés során értékelhető, hogy az SZTNH feladatellátását szabályszerűen kialakított kontrollkörnyezetben végzi-e és a jogkezelő szervezetek elszámoltathatóak, átláthatóak-e. Az SZTNH feladatellátása, tevékenysége valóban hozzájárul-e a szerzői jogok törvényben előírt védelméhez. Az ÁSZ az ellenőrzés keretében a jogkezelők működéséről, gazdálkodásáról is képet kaphat. Az ellenőrzés feltárhatja a közös jogkezelő szervezetek és a független jogkezelő szervezetek nyilvántartásának vezetésével, felügyeletével és a reprezentatív közös jogkezelő szervezetek díjszabásának jóváhagyásával, illetve azok jogkezelő szervezeteknél történő végrehajtásával kapcsolatos hiányosságokat, ezzel hozzájárulhat a feladatellátás minőségének javulásához. A teljesítménykövetelmények meghatározása megalapozhatja a SZTNH-nál a teljesítmény-ellenőrzés lefolytatását.

Témasorszám: 19

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

KÖZTESTÜLETEK MONITORING TÍPUSÚ ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a köztestület a feladatellátását biztosító források szabályszerű, átlátható és elszámoltatható felhasználásának alapvető feltételeit biztosította-e a működés és gazdálkodás szabályozásával. Az ellenőrzés célja továbbá a minimum vezetői kontrollpontok kialakításának támogatása.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köztestületek szerepe kiemelt jelentőségű a működésük szerinti szakmai területeken, közfeladatot látnak el, sok esetben szakmai, etikai felügyeletet gyakorolnak tagjaik felett. Elvárás, hogy a közfeladat ellátásához biztosított pénzügyi támogatást és a kötelező tagság által fizetett tagdíjat átlátható és elszámoltatható módon kezeljék. A szabályozások kialakítása alapvető feltétele annak, hogy a köztestület a feladatellátását biztosító forrásokkal szabályszerűen és átláthatóan gazdálkodjon, biztosítsa a felelős elszámolás alapfeltételeit. A feladatellátást biztosító források értékelvű, rendeltetészerű felhasználása, átláthatóságának megteremtése társadalmi elvárás, amelyhez az ÁSZ az alapvető működési és gazdasági feltételek ellenőrzésével kíván hozzájárulni.

Az ÁSZ ellenőrzése egyaránt kiterjed az Országos Bírósági Hivatal által nyilvántartott és a nyilvántartásban nem szereplő köztestületekre, amelyek jogszabály alapján beszámoló készítésére kötelezettek.

Az ÁSZ célja, hogy monitoring típusú megközelítést alkalmazva támogassa a közpénzügyi helyzet javítását. Az ÁSZ a digitalizáció adta lehetőségek felhasználásával kíván helyzetképet adni a köztestületek alapvető szabályozottságáról, a fennálló főbb hiányosságokról. A monitoring típusú ellenőrzés – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősíti a közpénzügyi helyzet javítását.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A KÖNYEZETTUDATOS TERVEZÉSRE ÉS AZ ENERGIAFOGYASZTÁSI CÍMKÉZÉSRE VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: a környezettudatos tervezéssel és energiafogyasztási címkézéssel kapcsolatos szabályozási és intézményi környezet értékelése és a kapcsolódó piacfelügyeleti, fogyasztóvédelmi tevékenység ellenőrzése. Továbbá a végső energiafogyasztás csökkentésére vonatkozó célok meghatározásának, a kapcsolódó nyomon követési rendszer kialakításának, a kitűzött célok elérése nyomonkövetésének vizsgálata.

A teljesítmény-ellenőrzés célja annak vizsgálata, hogy a környezettudatos tervezéssel és energiafogyasztási címkézéssel kapcsolatos szabályozási és intézményi környezet, a kapcsolódó piacfelügyeleti, fogyasztóvédelmi tevékenység eredményesen járultak-e hozzá az energiafogyasztás csökkentésére vonatkozó célok eléréséhez. Továbbá az evalváció módszerével a fogyasztók energiacímkék által nyújtott tájékoztatással kapcsolatos elégedettségének, energiatudatosságának vizsgálata.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A környezettudatos tervezés és az energiafogyasztási címkézés célja az energiahatékonyság elősegítése, amelyet a magyar energiastratégia kiemelt prioritásként kezel. Az energiahatékonyság révén mérséklődik az energiainport-függőség, csökken az intézmények és a lakosság energiaszámlája, nő a beruházások száma, ezáltal javul a foglalkoztatottság, mobilizálódik a hazai tőke és felgyorsul a külföldi működő tőke és támogatás beáramlása, valamint teljesülnek a légszennyező anyagok kibocsátásával kapcsolatos nemzetközi környezetvédelmi vállalásaink.

A lakossági energiafogyasztás a végső energiafogyasztás jelentős részét – közel egyharmadát – teszi ki Magyarországon. Az éghajlati különbségekkel korrigált lakossági energiafelhasználás tekintetében Magyarország a tíz legmagasabb értéket mutató tagállam között van az EU-ban, ezért hazánk energiahatékonysági és energiamegtakarítási céljainak elérése érdekében kiemelten fontos a lakosság aktivizálása és érdekeltté tétele egyéni fogyasztása mennyiségének csökkentésében.

Az ellenőrzés megállapításaival támogathatja a szakpolitikai döntéshozók munkáját a környezettudatos tervezés és az energiafogyasztási címkézés területén. Az „ellenőrök ellenőréként” az ÁSZ megállapításai hatványozottan hasznosulhatnak, hiszen megállapításai az ellenőrző szervezetek, azaz a piacfelügyeleti és fogyasztóvédelmi hatóságok tevékenységének szabályosabbá és eredményesebbé tételében érvényesülhetnek. Az ÁSZ ezáltal hozzájárulhat a lakosság megfelelő tájékoztatásához a termékek energiafogyasztására vonatkozóan, és a lakosság energiatudatosságának növeléséhez.

Témasorszám: 21

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELLENŐRZÉSE SORÁN EGYES MÁSODIK VÉDELMI VONALAT JELENTŐ ELLENŐRZŐ SZERVEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatalok önkormányzatok feletti törvényességi felügyeletéhez kapcsolódó feladatellátása szabályozott volt-e, az megfelelt-e a jogszabályokban foglalt előírásoknak. Teljesítmény-ellenőrzés keretében továbbá annak értékelése, hogy a feladatok ellátásához kapcsolódóan megtörtént-e a célok meghatározása és azok teljesülésének értékelése, a felügyeleti tevékenység eredményes volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Áht. az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás, a beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségek szabályszerű teljesítésének biztosítása érdekében az államháztartás ellenőrzési rendszerében három területet nevesít: az államháztartás belső kontrollrendszerét, a kormányzati szintű ellenőrzést, valamint a külső ellenőrzést. Ez a három terület az államháztartás három védelmi vonala. Az önkormányzati alrendszer beszámolóinak kincstári ellenőrzése, valamint a helyi önkormányzatok kormányhivatali törvényességi felügyelete az államháztartás második védelmi vonalát jelentik.

Az önkormányzatok törvényes működése, továbbá a működéssel kapcsolatos beszámoló adatok megbízhatósága alapvető fontosságú kritérium a közpénzekkel való átlátható, felelős gazdálkodás érvényesítéséhez. Az ÁSZ a második védelmi vonalat jelentő ellenőrző szervek ellenőrzésével hozzájárulhat az önkormányzatok előírásoknak megfelelő működéséhez, gazdálkodásához, ezáltal a közpénzfelhasználás és a nemzeti vagyonnal történő gazdálkodás szabályszerűbbé válásához.

A második védelmi vonalba tartozó szervezetek ellenőrzésének eredményeként az ÁSZ a lehető legnagyobb hatást képes elérni a közpénzekkel való szabályszerű, felelős és fegyelmezett gazdálkodás előmozdítása érdekében, hiszen az ÁSZ ellenőrzések eredményei – azáltal, hogy az ellenőrzők tevékenysége szabályszerűbbé, hatékonyabbá és átláthatóbbá válik – közvetlenül hasznosulhatnak az ellenőrző szervezetek által ellenőrzöttek működésében is.

Az elvégzett ellenőrzések során a feltárt hiányosságokon túl az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a hulladékgazdálkodás szabályozási és szervezeti rendszerének kialakítása és működtetése biztosítja-e a közfeladat megfelelő és eredményes ellátását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény szerint Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. Az ENSZ 193 tagállama által 2015 szeptemberében elfogadott új integrált fenntartható fejlődési és fejlesztési keretrendszer, az Agenda 2030 többek között a Föld környezeti rendszerének megővéséhez fogalmaz meg célokat. A hulladékgazdálkodás meghatározó szerepet tölt be a környezet minőségének és a természeti erőforrásoknak a védelmében, a társadalom valamennyi rétegét közvetlenül érinti. A klímaváltozás veszélyeinek tudatosodásával a környezetvédelmi kérdések egyre nagyobb közérdeklődésre tartanak számot.

Az ellenőrzés bemutatja a nemzeti hulladékgazdálkodási rendszerek állapotát, rávilágíthat arra, hogy a hulladékgazdálkodás betölti-e törvényben meghatározott szerepét, szabályozottsága és megszervezése biztosítja-e a közfeladat-ellátás eredményes elvégzését, a célok megvalósulását, ezzel hozzájárul-e a hulladék csökkentéséhez, megfelelő kezeléséhez, erőforrássá alakításához.

Az ellenőrzés tájékoztatást adhat a társadalom, a jogalkotók, valamint a közfeladat ellátásában részt vevők számára a hazai hulladékgazdálkodási helyzetről, valamint felhívhatja a figyelmet azokra a hiányosságra, gyengeségekre, amelyek kezelésével, változtatásával a célok eredményesebben valósíthatók meg.

Az ellenőrzést nemzetközi ellenőrzés részeként végzi az Állami Számvevőszék.

Témasorszám: 23

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

A LAKOSSÁG VÉDELME A FERTŐZŐ BETEGSÉGEKKEL SZEMBEN

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a kialakított rendszerek biztosították-e a lakosság védettségét, a 2019. évig előforduló betegségek elhárítását, különös tekintettel az intenzív népességmozgásra és a klímaváltozás hatásaira.

Az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. Az ENSZ 193 tagállama 2015 szeptemberében fogadta el az új integrált fenn tartható fejlődési és fejlesztési keretrendszert, az Agenda 2030-at. Ennek keretében 17 célt fogadtak el, amelyek közül a 3. számú cél: A Jó egészség. (Egészséges élet biztosítása és jólét megteremtése minden korosztályban élő minden egyes ember számára.)

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A betegségek elleni védelem egyéni és társadalmi érdek is egyben. A járványok megelőzésének egyik legfontosabb eszköze a védőoltások rendszere. Az oltási programok helyzete egyre bizonytalanabb Európában a védőoltások alacsony szintű igénybevétele, a védőoltásokkal kapcsolatos bizalmatlanság, az új oltóanyagok növekvő költségei, valamint az oltóanyaggyártás és –ellátás terén mutatkozó hiány miatt. Az Európai Unió egyes országában nem megfelelő az oltottsági arány, több országban alakult ki járványos megbetegedés (kanyaró). Emellett a migráció, az utazási kedv növekedése, az oltásellenes mozgalmak, a klímaváltozás hatásai emelik a járványügyi kockázatot.

Magyarország a járványok leküzdésében jelenleg Európa élmezőnyébe tartozik, ugyanakkor a járványügyi kockázatok hazánkra is érvényesek. A nemzetközi ellenőrzés lehetőséget ad más országok gyakorlatainak megismerésére, a jó példák hasznosítására a hazai rendszer fejlesztéséhez. A téma közérdeklődésre tart számot, mivel az egyéneknek és a társadalom egészének is érdeke az egészség megőrzése, a járványok elkerülése.

Az ellenőrzést nemzetközi ellenőrzés részeként tervezi elvégezni az Állami Számvevőszék.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉS

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak kockázatalapú értékelése, hogy az ellenőrzött szervezetek a szervezet vezetője által összeállított intézkedési tervben foglalt intézkedések végrehajtásával hasznosították-e az ÁSZ jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok csökkentése érdekében tett megállapításokat, összességében javult-e a közpénzügyi helyzet és az ÁSZ ellenőrzési megállapításai hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések megállapításai alapján az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

Az utóellenőrzés során az ÁSZ értékeli, hogy az érintett számvevőszéki jelentésben foglalt megállapításokkal összhangban, az ellenőrzött szervezet által – a jogszabályi kötelezettségének eleget téve – készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat a feladatra kijelöltek végrehajtották-e.

Az intézkedések végrehajtásával az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, közvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ÁSZ kockázatalapú utóellenőrzései kiterjednek a kormányzati szektorba sorolt, vagy a Bkr. hatálya alá nem tartozó gazdasági társaságoknál és alapítványoknál, illetve az egyházi szervezeteknél végzett ellenőrzésekről készült jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedésre kötelezett szervezetekre.

Az ellenőrzött szervezet szintjén az utóellenőrzés feltárja, hogy a szervezet az intézkedések végrehajtásával hasznosította-e a korábbi ellenőrzési jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok kezelése érdekében tett megállapításokat, illetve az intézkedések végrehajtása elmaradásának következtében továbbra is fennálló szabálytalanság esetén értékeli a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségét.

Az ÁSZ szintjén az utóellenőrzés visszacsatolást ad az ellenőrzési jelentések hasznosulásáról, az intézkedések elmaradásának, vagy részleges megvalósulásának a közpénzek, közvagyon veszélyeztetettségére gyakorolt valószínűsített hatásának értékelése, további intézkedéseket vonhat maga után.

Témasorszám: 25

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

UTÓELLENŐRZÉS, GAZDÁLKODÁS KOCKÁZATÉRTÉKELÉSE

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak kockázatalapú értékelése, hogy az ellenőrzött szervezetek a szervezet vezetője által összeállított intézkedési tervben foglalt intézkedések végrehajtásával, azok értékelésével hasznosították-e az ÁSZ jelentésben a hiányosságok megszüntetése, illetve a kockázatok csökkentése érdekében tett megállapításokat, összességében javult-e a közpénzügyi helyzet és az ÁSZ ellenőrzési megállapításai hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdése értelmében a számvevőszéki jelentések megállapításai alapján az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni.

Az intézkedések végrehajtásával, azok értékelésével az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által készített intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, értékelése vagy annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt. Az utóellenőrzés során is fennálló szabálytalanságok esetén a közpénz, közvagyon veszélyeztetettségi kockázat valószínűsített hatásának értékelése további intézkedéseket vonhat maga után.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A NYILVÁNOS KÖNYVTÁRI ELLÁTÁST VÉGZŐK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a nyilvános könyvtárak biztosították-e a szabályszerű pénzügyi és vagyongazdálkodás alapvető feltételeit, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályosságának értékelése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A könyvtárak fenntartására fordított közpénz nagysága, a nyilvános könyvtárak fenntartóinak sokszínűsége, a nyilvános könyvtárak, és a feladatellátó helyek számossága, valamint a könyvtárak által kezelt speciális vagyoni kör, továbbá a témakört érintően azonosított kockázatok alátámasztják a nyilvános könyvtárak ellenőrzésének szükségességét.

A kockázatalapú megközelítésű ellenőrzés a pénzügyi és vagyongazdálkodás lényeges területeire terjed ki, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

Az ellenőrzés kiterjedhet az irányítás minőségének értékelésére, valamint arra hogy a nyilvános könyvtárak biztosították-e a teljesítményellenőrzés feltételeit.

Témasorszám: 27/1

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ÉS ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERÉBE TARTOZÓ KÖZPÉNZFELHASZNÁLÓK MONITORING TÍPUSÚ ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó szervezetek biztosították-e a közpénzfelhasználás alapvető feltételeit, megfelelően ezzel az Alaptörvényben a közpénzekkel való gazdálkodás kapcsán rögzített előírásoknak. Az ellenőrzés áttekintést ad a központi és önkormányzati alrendszerbe tartozó szervezetekre vonatkozó alapvető közpénzügyi követelmények állapotáról.

Az ellenőrzés indokoltága és várható eredménye: Az Alaptörvény rögzíti, hogy minden közpénzekkel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzügyek átláthatóságának előmozdítása, a közvagyon védelme, a korrupció elleni védelem érdekében indokolt az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezetek, az önkormányzatok és az önkormányzati intézmények ellenőrzése.

A központi költségvetés alrendszerében és az önkormányzati alrendszerben zajló folyamatok holisztikus elemzéseivel, az így kiválasztott szervezetek célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

Az ÁSZ monitoring típusú ellenőrzési megközelítést alkalmazva a központi és önkormányzati alrendszer jelentős részét lefedve támogatja a közpénzügyi helyzet javítását. A monitoring típusú ellenőrzések egy-egy jellegzetes, lényegi területen a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva, azok kiemelt szempontok szerinti valós idejű értékelésével, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősítik az ellenőrzött közpénzügyi helyzetének javítását, vagyongazdálkodásának szabályszerűségét, a szervezetek átláthatóságát és rávilágítanak az integritási kontrollok kiépítésének főbb hiányosságaira. Ezzel az ellenőrzési megközelítéssel a hatékony erőforrás felhasználás mellett jelentősen növelhető az ellenőrzési lefedettség, korábban nem ellenőrzött közpénzt, illetve közvagyon használók értékelése is lehetővé válik. A monitoring típusú ellenőrzések egy későbbi ellenőrzésre való felkészülést is segítik, a folyamatok minél hatásosabb időben való szabályossá tételéhez járulnak hozzá, ezáltal az ÁSZ támogatja a vezetői kontrollpontok kialakítását, a feltárt szabálytalanság legrövidebb időn belüli kijavítását.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ÉS ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERÉBE TARTOZÓ KÖZPÉNZFELHASZNÁLÓK KOCKÁZATALAPÚ ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzekkel gazdálkodó szervezetek pénzügyi gazdálkodásának, integritásának, a nemzeti vagython megőrzésének múltbeli folyamatainak és dokumentumaik alapuló értékeléséből kiindulva a jövőbeli kockázatok azonosítása és értékelése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény rögzíti, hogy minden közpénzekkel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzügyek átláthatóságának javulása, a közvagython védelme érdekében indokolt az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezetek, az önkormányzatok és az önkormányzati intézmények ellenőrzése.

A központi költségvetés alrendszerében és az önkormányzati alrendszerben a kockázatok beazonosításával, az érintett szervezetek célzott, hatékony ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az ÁSZ törvényi felhatalmazással élve ellenőrzi az államháztartási szervezeteket annak érdekében, hogy megállapításaival támogassa az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, működését.

Az ÁSZ kockázatalapú ellenőrzési megközelítést alkalmazva a központi és önkormányzati alrendszer széles körét lefedve, azonos jellemzők alapján történő értékeléssel támogatja a közpénzügyi helyzet javítását. A kockázatalapú ellenőrzés a gazdálkodás lényeges területeire fókuszál, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére. A kockázatalapú ellenőrzések a múltra vonatkoznak, ugyanakkor jövőbeni bekövetkezéssel fenyegető kockázatokra hívják fel a figyelmet, melyek indokolhatják további részletes ellenőrzés lefolytatását az egyes szervezeteknél.

Témasorszám: 27/3

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ÉS ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERÉBE TARTOZÓ KÖZPÉNZFELHASZNÁLÓK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó közpénzekkel gazdálkodó szervezet gazdálkodását elszámoltathatóan végzi-e. Érvényesítette-e az Alaptörvény közpénzügyi követelményeit, így a nemzeti vagyon védelmét és szabályszerű kezelését, a közélet tisztaságát, a felelős gazdálkodást, valamint a törvényességet, célszerűséget és az eredményességet. Továbbá értékelésre kerül a kockázatjelzések alapján beazonosított területek szabályossága.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó szervezet vagyona a nemzeti vagyon része. Az Alaptörvény rögzíti, hogy a vagyonnal való gazdálkodás célja a közérdek szolgálata. Előírja továbbá, hogy minden közpénzekkel gazdálkodó szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzügyek átláthatóságának előmozdítása, a közvagyon védelme, a korrupció elleni védetség érdekében indokolt az államháztartás központi alrendszerébe tartozó szervezetek, az önkormányzatok és az önkormányzati intézmények ellenőrzése.

A központi költségvetés alrendszerében és az önkormányzati alrendszerben zajló folyamatok holisztikus elemzéseivel, a kockázatelemzéssel kiválasztott szervezetek célzott ellenőrzéseivel az ÁSZ betölti a legfőbb gazdasági ellenőrző szerv küldetését. Az egyes ellenőrzések megállapításaival és egy időszak ellenőrzési eredményeinek elemzésével az ÁSZ ráirányíthatja a jogalkotók figyelmét a központi, illetve önkormányzati alrendszerben esetlegesen felmerülő pénzügyi, szabályozási feszültségekre. Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott és fenntartható működéséhez.

A hatékony és célszerű ellenőrzések lebonyolítása érdekében az előzetes kockázatelemzés eredményeként meghatározott, a kiválasztott ellenőrzöttre egyedileg jellemző és hangsúlyosnak ítélt területeknek megfelelően kiválasztott modulokkal történik az ellenőrzés. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelten a működés irányítottsága, a korrupció elleni védetség, a pénzügyi folyamatok, a vagyongazdálkodás, a vagyon védelme, értékének megőrzése és állagának megóvása, valamint a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítése, a szervezet beruházás lebonyolítására való felkészültsége értékelésére irányul. Teljesítményellenőrzés keretében értékeli az ÁSZ a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt. A középírányítói feladatokat is ellátó költségvetési szervek esetében az irányítói hatáskörök gyakorlását, a felelős vezetés érvényesülését veszi az ÁSZ górcső alá.

Az ellenőrzés típusa: megfelelősségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK PÉNZÜGYI MONITORING ALAPJÁN VÉGZETT ELLENŐRZÉSE

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: az önkormányzatok központi információs rendszerében szereplő adatok értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ stratégiájában célul tűzte ki, hogy az önkormányzatok ellenőrzése során azok pénzügyi-gazdasági helyzetét értékeli, kockázatait feltárja, valamint az ellenőrzések helyszíneit objektív mutatószámrendszer alapján választja ki.

Az ellenőrzés végrehajtásához a kijelölt önkormányzatok csoportosításra kerülnek az ellenőrzés végrehajthatósága, a kockázatok és az ellenőrizhetőség szempontjai szerint. Az ÁSZ stratégiai céljai közt szerepel, hogy új megközelítésű, elemzéssel alátámasztott mintavétellel, illetve ellenőrzési eljárásokkal csökkentse a helyszíni ellenőrzések számát.

A monitoring rendszer az önkormányzatok éves költségvetési beszámolójának, időközi költségvetési jelentéseinek és mérlegjelentéseinek a központi információs rendszerben szereplő adatai értékelése alapján jelzi, hogy melyek azok az önkormányzatok, és melyek azok a területek, ahol olyan kedvezőtlen gazdasági folyamatok, vagy gazdasági események következtek be, amelyek ellenőrzés lefolytatását teszik indokolttá. Az ellenőrzés végrehajtására az önkormányzati alrendszerrel készített monitoring riportok, valamint az önkormányzatok által tanúsítványok keretében szolgáltatott adatok, információk felhasználásával kerül sor. Ennek az egyszerűsített ellenőrzési módszernek az eredményeként az ÁSZ olyan önkormányzatokat is be tud vonni az értékelésbe, ahol korábban nem végzett ellenőrzéseket, és kapacitásainak leghatékonyabb kihasználásával a kockázatokra fókuszáltan a lehető legnagyobb lefedettséget képes biztosítani az önkormányzati alrendszer területén.

Az ÁSZ ellenőrzéseivel hozzájárul a „jól irányított állam”, valamint az önkormányzatok szabályszerű, fenntartható működéséhez azzal, hogy rámutat az önkormányzatok működésének és gazdálkodásának kockázatos területeire, egyben javaslatot tesz azok módosítására.

Témasorszám: 29

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK IRÁNYÍTÓI, TULAJDONOSI FELADATAI
ELLÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE**

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a költségvetési szervek irányítói, tulajdonosi feladatainak ellátása megfelelő volt-e. Az ellenőrzés keretében értékeljük a szervezet korrupciós kockázatainak kezelését szolgáló integritás kontrollok kiépítettségét és az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A költségvetési szervek irányítószervi feladatellátását az ÁSZ folyamatosan figyelemmel kíséri és rendszeresen ellenőrzi. Az ellenőrzések kiemelt fókuszja annak megítélése, hogy az irányítói, a tulajdonosi funkciókat ellátó költségvetési szervek, szervezeti egységek, miként alakították ki és működtették a közszolgáltatások biztosításához elengedhetetlen irányítói, tulajdonosi feladatok gyakorlati megvalósításának rendszerét és annak ellenőrzését.

Az ÁSZ a költségvetési szervek ellenőrzése vonatkozásában elsődlegesen a társadalmilag kiemelkedő jelentőségű irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetekre fókuszál. Az irányítói, tulajdonosi feladatokat ellátó szervezetek ellenőrzésével az ÁSZ hozzájárulhat az egész intézményrendszer szabályszerűbb, eredményesebb és hatékonyabb feladatellátásához, gazdálkodásához. Rámutat arra is, hogy adottak-e az irányítási, tulajdonosi tevékenységgel kapcsolatosan a teljesítmény mérés feltételei.

Az elvégzett ellenőrzések során az ÁSZ „jó gyakorlatokat” is azonosíthat, amelyeket tanácsadó funkciója keretében szélesebb körben is megismertethet az érintettekkel, ezáltal is hozzájárulva a költségvetési rendszer szabályozott, átlátható, kiegyensúlyozott működéséhez.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERE FEJEZETEINEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a költségvetési fejezetek, a fejezeti kezelésű előirányzatok és a fejezethez tartozó intézmények működési és szervezeti kereteinek kialakítása szabályszerű volt-e, a gazdálkodása során érvényesült-e az átláthatóság és elszámoltathatóság.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartási törvénynek megfelelően a központi költségvetés fejezeteire tagolódik. A fejezeteket az éves költségvetési törvény határozza meg. A központi költségvetésben fejezetet alkotnak a minisztériumok, egyes országos hatáskörű szervek, a költségvetés elszámolásai.

Az ÁSZ ellenőrzi az éves költségvetési törvény végrehajtását. Az ellenőrzés során feltárt kockázatok és a terület folyamatos értékelésével beazonosított kockázatok kezelése érdekében ellenőrzi többek között a költségvetési szervek gazdálkodását, működését, hogy az ellenőrzések megállapításaival támogassa az ellenőrzött szervezetek szabályszerű gazdálkodását, javaslataival elősegítse az Alaptörvényben megfogalmazott alapvetések érvényesülését a mindennapi életben a szervezetek szintjén. Az ÁSZ megállapításaival elősegíti az ellenőrzöttek közpénzekkel való felelős gazdálkodását, illetve az újszerű megközelítésű ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

Az ellenőrzés a fejezetek és a fejezethez tartozó intézmények kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével történik. Az ellenőrzés több területre fókuszál, a belső kontrollrendszerre, az integritásra, a pénz- és vagyongazdálkodásra, a beruházásokra, a fejezeti kezelésű előirányzatokra, az irányításra.

Témasorszám: 31/1

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK KOCKÁZATALAPÚ ELLENŐRZÉSE

A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

(hatodik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a nem állami, nem önkormányzati köznevelési és szociális intézmények fenntartója biztosította-e a szabályszerű, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás alapvető feltételeit.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köznevelési és szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkorai költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások költségvetési törvény szerinti előirányzata a 2017-2019. években együtt 929 Mrd Ft volt. A 2013. évben jelentős változások következtek be a normatív finanszírozás rendszerében. Az Országgyűlés elfogadta a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt, amely jelentősen átalakította a korábbi finanszírozási rendszert 2013 szeptemberétől. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt is, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. Az ellenőrzés a finanszírozási rendszerben bekövetkezett változásokra, azok közfeladat ellátásra gyakorolt hatására fókuszál a költségvetési támogatásokat felhasználó államháztartáson kívüli szervezetek körében. Javasolataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, növelheti a társadalmi-gazdasági döntések megfelelőségét, amely a jól irányított állam feltétele. Az ellenőrzés indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ még számos szervezetet nem ellenőrzött ezen a területen.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeljük az államháztartáson kívüli köznevelési és szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

Az ÁSZ kockázatalapú megközelítésű ellenőrzések keretében is értékeli a nem állami humánszolgáltatókat. A kockázatalapú ellenőrzések a lényeges dokumentumok értékelése alapján adnak objektív képet a szervezeteknél fennálló kockázatos területekről. Az ellenőrzések lehetőségét teremtenek egyedileg és csoportosan történő értékelésre egyaránt, továbbá a törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK ELLENŐRZÉSE

A köznevelési és szociális humánszolgáltatást nyújtó intézmények, szolgáltatók államháztartáson kívüli fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

(ötödik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a nem állami, nem önkormányzati köznevelési és szociális intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e, a támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köznevelési és szociális feladatokat ellátó nem állami intézményfenntartók részére közfeladataik ellátására évente jelentős összegű pénzügyi támogatást biztosítottak a mindenkori költségvetési törvények a bennük megfogalmazott feltételek mellett. A felhasználható állami támogatások költségvetési törvény szerinti előirányzata a 2016-2018. években együtt 846 Mrd Ft volt. A 2013. évben jelentős változások következtek be a normatív finanszírozás rendszerében. Az Országgyűlés elfogadta a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt, amely jelentősen átalakította a korábbi finanszírozási rendszert 2013 szeptemberétől. Módosították a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt is, amely – többek között – 2012. január 1-jei hatállyal megfogalmazta a finanszírozási rendszerbe történő befogadással összefüggő szabályokat. Az ellenőrzés a finanszírozási rendszerben bekövetkezett változásokra, azok közfeladat ellátásra gyakorolt hatására fókuszál a költségvetési támogatásokat felhasználó államháztartáson kívüli szervezetek körében. Javasolataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, javíthatja a társadalmi-gazdasági döntések megalapozottságát, amely a jól irányított állam működésének feltétele. Az ellenőrzés indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ még számos szervezetet nem ellenőrzött ezen a területen.

A holisztikus megközelítés jegyében az ellenőrzés keretében egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél értékeljük az államháztartáson kívüli köznevelési és szociális tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét.

Témasorszám: 32

Az ellenőrzés típusa: megfelelési és teljesítmény-ellenőrzés

NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a társaság gazdálkodását elszámoltathatóan, átláthatóan, szabályszerűen végzi-e és biztosította-e a nemzeti vagyon értékének megőrzését, védelmét és szabályszerű kezelését. Ellenőrzi az ÁSZ továbbá, hogy a tulajdonosi joggyakorló jogait megfelelően gyakorolta és kötelezettségeit teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és a rendszeres elszámoltatás feltételeinek kialakítása az ellenőrzés során nagy hangsúlyt kap. Az Európai Unióban 1994. óta hatályos túlzott hiány eljárásra is figyelemmel kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami, illetve önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy a gazdasági társaság felelős vagyongazdálkodás mellett, a szolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával biztosította-e feladatainak ellátását, valamint a szolgáltatás folyamatos fenntarthatóságának feltételeit. A tulajdonosi felügyelet hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. Az ellenőrzés eredményeként meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Az ellenőrzés a szervezet kockázatértékelése alapján, az egyedi és lényeges jellemzők figyelembevételével, az ellenőrzésre kiválasztott modullal vagy modulokkal történik. A modulokkal történő ellenőrzés kiemelt témái:

- integritás- és belső kontroll: a társaság működésének irányítottságát, korrupció elleni védettségét értékeli
- pénzügyi gazdálkodás: a pénzügyi egyensúlyt és a pénzügyi folyamatokat, továbbá a bevételek, ráfordítások elszámolásának szabályszerűségét értékeli
- vagyongazdálkodás: a társaság vagyongazdálkodását, a vagyon védelmét, értékének megőrzését, állagának megóvását értékeli
- jelentős beruházások: értékeli a központi forrásokból megvalósuló beruházások előkészítését, a szervezet felkészültségét a beruházás lebonyolítására
- teljesítmény-ellenőrzés: értékeli a szervezet gazdasági területének eredményességét, valamint méri a vezetői teljesítményt
- tulajdonosi joggyakorlás: értékeli, hogy a tulajdonosi joggyakorló gazdasági társaságai feletti tulajdonosi joggyakorlása szabályszerű volt-e
- ESA: értékeli, hogy a kormányzati szektorba sorolt gazdasági társaságok gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadóságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e
- A gazdasági társaságok létét veszélyeztető kockázatok: értékeli, hogy figyelemmel kísérték-e a társaság gazdálkodását a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kialakulásának és a vagyonvesztés megakadályozása érdekében.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**A TÖBBSÉGI ÁLLAMI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ GAZDASÁGI
TÁRSASÁGOK INTEGRITÁSÁNAK MONITORING TÍPUSÚ ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött szervezet a feladatellátása kapcsán meghatározta-e a szervezeti kultúra egységét biztosító értékeket, elveket, célkitűzéseket, illetve felmérte-e a működése során jelentkező, ezen célok teljesülését érintő integritási kockázatokot. Dolgozott-e ki és működtetett-e integritásirányítási / integritás-kockázatkezelési rendszert, ezen belül kiépítette-e az integritási kockázatokot mérséklő integritáskontrollokat, és e kontrolleszközök kiterjedtek-e a kockázatos folyamatokra, területekre.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ a 2016-2017. évben a köztulajdonú gazdasági társaságok körében is végzett integritás felmérést, amelynek eredményei azt mutatták, hogy nagyon jelentősek a különbségek az egyes gazdasági társaságok között az integritási kontrollok kiépítettségének tekintetében, és e különbségek jelentős részben a társaságok menedzsmentjének az eltérő hozzáállására vezethetők vissza. Az Alaptörvény alapértékeket, elveket fogalmaz meg, amely szerint az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló szervezetek a törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség és az eredményesség követelményei szerint. A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni e forrásból megvalósuló gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

A monitoring típusú ellenőrzés a gazdasági társaságok integritás alapú működésének lényeges területein – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősíti az integritási kontrollok kiépítését, és ezáltal a közpénzügyi helyzet javulását. A monitoring típusú ellenőrzés segítségével az ÁSZ egyszerre nagyszámú ellenőrzött esetben értékeli az önkormányzati/állami tulajdonban álló gazdasági társaságok integritásirányítási/ integritás-kockázatkezelési rendszerét.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a köztulajdonú gazdasági társaságok integritásirányítási/ integritás-kockázatkezelési rendszer keretében alkalmazott integritási kontrolljai kiépítettsége és működtetése javuljon, ezáltal integritási veszélyeztetettségük csökkenjen.

Témasorszám: 33/2

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**A TÖBBSÉGI ÁLLAMI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ GAZDASÁGI
TÁRSASÁGOK INTEGRITÁSÁNAK MONITORING TÍPUSÚ ELLENŐRZÉSE**

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az ellenőrzött szervezet a feladatellátása kapcsán meghatározta-e a szervezeti kultúra egységét biztosító értékeket, elveket, célkitűzéseket, illetve felmérte-e a működése során jelentkező, ezen célok teljesülését érintő integritási kockázatokot. Dolgozott-e ki és működtetett-e integritásirányítási / integritás-kockázatkezelési rendszert, ezen belül kiépítette-e az integritási kockázatok méréséklő integritáskontrollokat, és e kontrolleszközök kiterjedtek-e a kockázatos folyamatokra, területekre.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ a 2016-2017. évben a köztulajdonú gazdasági társaságok körében is végzett integritás felmérést, amelynek eredményei azt mutatták, hogy nagyon jelentősek a különbségek az egyes gazdasági társaságok között az integritási kontrollok kiépítettségének tekintetében, és e különbségek jelentős részben a társaságok menedzsmentjének az eltérő hozzáállására vezethetők vissza. Az Alaptörvény alapértékeket, elveket fogalmaz meg, amely szerint az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló szervezetek a törvényben meghatározott módon, önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség és az eredményesség követelményei szerint. A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni e forrásból megvalósuló gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

A monitoring típusú ellenőrzés a gazdasági társaságok integritás alapú működésének lényeges területein – a jelen állapot lényeges dokumentumaira fókuszálva – valós idejű értékeléssel, jövőre vonatkozó ajánlásokkal erősíti az integritási kontrollok kiépítését, és ezáltal a közpénzügyi helyzet javulását. A monitoring típusú ellenőrzés segítségével az ÁSZ egyszerre nagyszámú ellenőrzött esetben értékeli az önkormányzati/állami tulajdonban álló gazdasági társaságok integritásirányítási/ integritás-kockázatkezelési rendszerét.

Az ÁSZ ellenőrzése hozzájárul, hogy a köztulajdonú gazdasági társaságok integritásirányítási/ integritás-kockázatkezelési rendszer keretében alkalmazott integritási kontrolljai kiépítettsége és működtetése javuljon, ezáltal integritási veszélyeztetettségük csökkenjen.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

**NEMZETI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK KOCKÁZATALAPÚ
VAGYONELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a tulajdonosi joggyakorló tevékenység biztosította-e a számviteli beszámoló szabályszerű elfogadását; a társaság számviteli beszámolója alapján biztosított-e, hogy a társaság vagyonáról megbízható és hiteles információk álljanak rendelkezésre, valamint a kockázatjelzések alapján lényegesre kijelölt ügyek szabályossága.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: A nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk rendszeresen a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami, önkormányzati tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága.

A lényeges dokumentumok alapján végzett ellenőrzés kiterjed a számviteli beszámoló tulajdonosi joggyakorló által történő elfogadására, valamint a számviteli beszámoló alapján a társaság vagyonáról rendelkezésre álló információk értékelésére. A törvényi előírásokat, valamint az ÁSZ által meghirdetett, nyilvános módszertant figyelembe véve az ellenőrzés hatóköre kiegészülhet kockázatjelzések alapján, a kockázatértékelés függvényében további lényeges területek szabályosságának ellenőrzésével az ellenőrzés megkezdésének időpontjáig.

A kockázatalapú, új megközelítésű ellenőrzés a gazdasági társaságok vagyongazdálkodásának lényeges területeire terjed ki, és súlypontok meghatározásával lehetőséget biztosít a kockázatok beazonosítására, valamint a kockázatos területeken a korábbi ellenőrzések által jelzettekhez képest bekövetkezett változások számbavételére. Az ellenőrzés kiterjedhet az irányítás minőségének értékelésére, valamint arra, hogy a gazdasági társaságok biztosították-e a teljesítményellenőrzés feltételeit.

Témasorszám: 35

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ SZÁMVITELI TÖRVÉNY SZERINTI EGYÉB SZERVEZETEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az egyéb szervezet a gazdálkodása kereteit szabályszerűen kialakította-e, éves beszámolási kötelezettségét és az államháztartásból kapott támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségét szabályszerűen teljesítette-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény előírja, hogy a közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzzel gazdálkodó szervezetek kötelesek a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásukkal. Az ÁSZ az államháztartásból származó források felhasználását törvényi felhatalmazás alapján ellenőrzi. Az ÁSZ Stratégiájában rögzített célkitűzése, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatás és vagyonyjuttatás ellenőrzésével hozzájáruljon ahhoz, hogy a közpénzeket e szervezetek is átlátható módon használják fel. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének és stratégiájában megfogalmazott céljának eleget téve ellenőrzi a számviteli törvény szerint egyéb szervezetnek minősülő szervezetek gazdálkodását.

Az ellenőrzés a számviteli törvény 3. § 4. pontja szerinti egyéb szervezetek közül azokra terjed ki, amelyek gazdálkodásáról, beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségéről egyéb jogszabály is rendelkezik. Az ellenőrzés az egyéb szervezetek gazdálkodásáról, közpénzfelhasználásuk szabályszerűségéről adott információi hozzájárulnak ahhoz, hogy a társadalom objektív képet kapjon e szervezetek gazdálkodásáról. Az ellenőrzés megállapításai támogatják a törvényalkotás munkáját a szervezetek működésének, gazdálkodásának szabályozása során. A feltárt hiányosságok, eltérések alapján megfogalmazott javaslatok, a jó gyakorlatok hozzájárulhatnak a szervezetek gazdálkodási kereteinek szabályszerűbbé tételéhez, az átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználáshoz.

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu